

Kystanalysen og Kystdirektoratet

Mødet om kystsikring i Hjørring den 4. februar med Miljø- og Fødevarerminister Esben Lunde Larsen var et led i regeringens overvejelser om, hvorvidt staten skal tage mere ansvar for indsatsen. Kommunernes Landsforening og enkelte folketingspolitikere har efterlyst en mere helhedsorienteret kystsikring. Mødet i sammenhæng med en række efterfølgende indlæg i Nordjyske tyder imidlertid på, at der er lang vej igen før der bliver politisk enighed om at formulere en hensigtsmæssig kystpolitik og gennemføre en effektiv kystsikring. En medvirkende årsag er resultatet af kystanalysen, der i september 2016 blev offentliggjort af Kystdirektoratet. Analysen er fremlagt i en 60 siders hovedrapport. Der medfølger også en række detaljerede bilagsrapporter med relevant baggrundsmateriale, som generelt ikke er reflekteret i hovedrapporten.

De positive dele af rapporten udgøres af indslag fra DMI om hvilke strækninger, der er udsat for den kraftigste klimapåvirkning og erosion, herunder vestkysten mellem Jammerbugt og Skagen, og Nordsjællands kyst. Der peges også på ønsket fra berørte kommuner om at regelforenkle og afkorte forløbet for kystbeskyttelsessager.

Hvis man havde forventet en aktiv strategi og anbefalinger til, hvordan kystbeskyttelsen fremover skal takles og prioriteres, bliver man slemt skuffet. Kystanalysen efterlyser korrekt nok nogle helhedsløsninger for sammenhængende kyststrækninger. Men dette modsiges af, at Kystdirektoratet samtidig afviser kystsikring på de delstrækninger, hvor der ikke forekommer bebyggelse og infrastruktur. Der skrives således i indledningen at "eksempelvis landbrugsjord ikke medtages, fordi det ikke er omfattet af definitionen på, hvor der er behov for kystbeskyttelse". Dette står der intet om i kystbeskyttelsesloven.

I kystanalysens afsnit 3 skrives der, at "En erosionsbeskyttelse vil som hovedregel kun kunne tillades, hvis der inden for en kortere periode, typisk 20-25 år, vil være risiko for beskadigelse eller ødelæggelse af ejendom, herunder beboelse og infrastruktur. Det vil ofte betyde, at landbrugsjord, skove, rekreative arealer, haver og naturområder ikke i sig selv begrunder et behov for beskyttelse mod erosion, idet kystens naturlige dynamik skal kunne udfolde sig frit...". Disse forhold står der heller intet om i kystbeskyttelsesloven. Ordene er Kystdirektoratets selvopfundne bestemmelser og delvis hentet fra direktoratets såkaldte strategirapport fra 2011. Hermed udelukkes fx en helhedsløsning for Løkken-Hirtshals kyststrækningen.

I rapporten skrives endvidere: "En analyse af omkostnings-effektiviteten for en række metoder viser, at strandfodring er den mest omkostningseffektive metode til at forhindre erosion". Denne hovedkonklusion forekommer mindst talt tvivlsom, selvom den på mødet i Hjørring blev gentaget flittigt af Kystdirektoratets direktør Merete Løvschall.

Sandfodring før og efter Urd ved nedkørslen til Nørlev Strand (egne fotos november 2016/januar 2017)

Hjørring Kommunes sandfodring syd for Kongestien i Løkken før og efter Urd (egne fotos november 2016/januar 2017)

Der er ikke i analyserapporten nogen beskrivelse og vurdering af alternative kystsikringsmetoder, udover at forfatterne ikke kender forskel på cement og beton. Sandfodring fastholdes af Kystdirektoratet som den eneste acceptable metode, hvilket samtidig benyttes som argument mod at gennemføre forsøg med andre metoder med henblik på at udvikle effektive løsninger. Sådanne forsøg ville true Kystdirektoratets dogme om, at hvis erosionen forhindres som følge af kystsikring, så skal havet fodres med en tilsvarende mængde sand.

Analyserapporten henviser ikke direkte til Lønstrup Klint eller Rubjerg Knude. Men det skrives at der lægges vægt på "eksempelvis bevarelse af synlige geologiske lag til formidling af geologi". Strækningen mellem Løkken og Lønstrup dømmes derfor på forhånd ude, når det gælder kystsikring.

Kystanalysen fremtræder som Kystdirektoratets forsøg på at vurdere og retfærdiggøre sin egen holdning og indsats, og den er fyldt med en række selvmodsigelser. Hvis der skulle laves en effektiv og neutral kystanalyse som grundlag for at vedtage en ny og fremadrettet kystpolitik, måtte den gennemføres af et team, som er uafhængigt af Kystdirektoratet, evt. med deltagelse af internationale specialister.

Selvfølgelig vil Kystdirektoratet skulle inddrages i konkrete undersøgelser, men de nuværende forvaltningsrammer er problematiske. Der foreligger således ingen officiel begrundelse for at Kystdirektoratet i februar 2014 i hast blev flyttet fra Transportministeriet til Miljøministeriet. Næste skridt var fra 1. februar 2017 at gøre direktoratet til en integreret del af Naturstyrelsen under Miljø- og Fødevareministeriet, hvilket sikrer ledelsen mod generende indblanding fra politikernes side. Det må derfor overvejes at flytte kystforvaltningen tilbage til et fagministerium, hvis de nødvendige ændringer – i form af en bæredygtig kystpolitik - skal kunne gennemføres.

Jørgen Kristiansen
Julius Posselts Vej 13, 9400 Nørresundby
jorgenkr@yahoo.dk